Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

2. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ______________________

(In words)

Test Booklet No.

D – 3408

PAPER – III

NEPALI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ / प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले ले। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले / काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
10. **गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

NEPALI

नेपाली

PAPER – III

प्रश्न-पत्र – III

NOTE: This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) Sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these Sections according to the detailed instructions given herewith.

नोट : यो प्रश्नपत्र दुईसय (200) अङ्कको हो र यसमा चार (4) खण्ड रहेका छन्। दिइएका निर्देश अनुसार परीक्षार्थीहरुले यसमा रहेका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुपर्नेछ।

SECTION - I
खण्ड – I

Note : This section contains five (5) questions based on the following paragraph. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks. **(5x5=25 marks)**

यस खण्डमा निम्नलिखित अनुच्छेदमा आधारित पाँचवटा (5) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग **तीस** (30) शब्दमा अपेक्षित छ। प्रत्येक प्रश्न **पाँच-पाँच** (5 – 5) अङ्कका छन्। **(5x5=25 अङ्क)**

''यस घटनाले हिरण्यकशिपुलाई मानसिक रूपले हुँडल्नसम्म हुँडल्यो। ऊ मृत्युलाई समेत जित्ने सपनामा मक्ख परेको थियो; तर नमुचिलाई चक्रमूर्ति र हला दुवैले बचाउन नसकेको देख्ता नारदले जीवन र मृत्यु विष्णुका निर्देशन अनुसार चल्छन् भनेको कुरो उसले सम्झयो। जीवन र मृत्युजस्ता महत्वपूर्ण कुराहरू आफ्नों शत्रु विष्णुको अधीनमा रहेका र विज्ञानद्वारा नियन्त्रित र निर्देशित हुन नसकेका कुराले उसलाई पोल्यो। त्यसैले रिसको झ्वाँकमा उसले सृष्टिलाई नै मास्ने दृढ़ निश्चय गर्‍यो। मर्नु नै पर्ने भए मृत्युको खटनमा नबसी आफू र सम्पूर्ण सृष्टिलाई एकैचोटि सखाप पार्नु नै वीरता हो भन्ने विचारमा अडिएर उसले एक हप्तासम्म सबैलाई भोज र मोजमा डुब्ने आदेश दियो। त्यसपछि वैज्ञानिक हलाले जीवनभर प्रयत्न गरेर बनाएको हलाहल भन्ने विष आगोमा हाली सारा वायुमण्डल विषाक्त पारेर सृष्टि शून्य गराउने योजना उसले बनायो।''

1. हिरण्यकशिपु मानसिक रुपमा कुन कुराले गर्दा हुँडलिएको थियो? उसले कुन कुन कुरा सम्झयो?

2. हला र चक्रमूर्ति को थिए? उनीहरू केका निम्ति प्रख्यात थिए?

3. नमुचिलाई हला र चक्रमूर्तिले केबाट बचाउन सकेनन्? व्यस्तो दुर्घटना के कारणले भएको थियो?

4. हिरण्यकशिपु किन झ्वाँक्किएको थियो ?

5. उसले कस्तो योजना बनायो अनि किन ?

SECTION - II

खण्ड – II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

यस खण्डमा पाँच-पाँच (5 - 5) अङ्कका पन्ध्रवटा (15) प्रश्न छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग तीस-तीस (30 - 30) शब्दमा अपेक्षित छ।

(5x15=75 अङ्क)

6. भाषाविज्ञान अनुसार अक्षर भन्नाले के बुझिन्छ? अक्षर निर्धारण गर्ने आधारहरू के के हुन्?

7. नेपाली लेखनमा श, ष, स – को प्रयोगका नियमहरू बुँदा रूपमा प्रस्तुत गर्नुहोस्।

8. कोटिकार केलाई भनिन्छ? उदाहरण दिएर स्पष्ट पार्नुहोस्।

9. वर्ण र ध्वनि माझ के अन्तर छ? तीनवटा उदाहरण दिनुहोस्।

10. नेपाली लेखनमा ह्रस्व-दीर्घ मात्रा प्रयोगका प्रमुख अद्यतन नियमहरु सोदाहरण बुँदा रूपमा चिनाउनुहोस्।

11. पहाडी वर्गका भाषाहरुमा नेपाली भाषाको स्थिति संक्षेपमा चिनाउनुहोस्।

12. नेपालीका गुणवाचक विशेषणका अवस्था सूचित गर्ने तत्त्व कुन कुन हुन्? उदाहरण दिँदै लेख्नुहोस्।

13. नेपाली भाषाको रूप-स्वनिमिक प्रक्रिया सोदाहरण चिनाउनुहोस् ।

14. नेपाली गद्याख्यानको इतिहासमा तन्त्र-कथाको के-कस्तो स्थान र महत्व छ ?

15. विधा-सिद्धान्तका दृष्टिले निबन्ध र कविता माझ के-कस्तो सम्बन्ध रहेको पाइन्छ ?

16. नेपाली कवितामा प्रयुक्त स्वच्छन्दतावादका मौलिकताहरु बुँदारुपमा दर्शाउनुहोस्।

17. गूणीभूतव्यङ्ग्यको परिचय प्रस्तुत गर्नुहोस्।

18. काव्यबिम्ब केलाई भनिन्छ ? यसका भेदहरूको नामोल्लेख गर्नुहोस्।

19. कस्तो रचनालाई 'हाइकु' भनिन्छ ?

20. 'पदान्वयको अपसिद्धान्त' - को तात्पर्य के हो ?

SECTION - III
खण्ड – III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specializations. The candidate has to choose only one elective / specialization and answer all the five (5) questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

यस खण्डमा प्रत्येक ऐच्छिक एकाइभित्र **पाँचवटा** (5) प्रश्न दिइएका छन्। परीक्षार्थीले कुनै एउटा मात्र एच्छिक एकाइ छानेर त्यसैभित्रका **पाँचवटा** प्रश्नको उत्तर लेख्नुपर्नेछ। सबै प्रश्न बाह्-बाह् (12 - 12) अङ्कका छन्। प्रत्येक प्रश्नको उत्तर लगभग दुईसय (200) शब्दमा दिनुपर्नेछ।

(12x5=60 अङ्क)

निर्विकल्प (ऐच्छिक) – I

21. महाकाव्यको विद्यागत स्वरूपबारे आचार्य विश्वनाथ र एरिस्टोटलले प्रतिपादन गरेका मतको तुलनात्मक समीक्षा गर्नुहोस्।
22. भारतीय नेपाली महाकाव्यको विकासको आलोचनात्मक इतिहास संक्षेपमा प्रस्तुत गुर्नहोस्।
23. 'शाकुन्तल' महाकाव्यमा अन्तर्निहित अभिज्ञानको अवधारणा स्पष्ट पार्नुहोस्।
24. 'ॠतु-विचार' - मा विभिन्न ॠतुहरूका विशेषता हरूको मानवीकृत अङ्कनको सोदाहरण समीक्षा गर्नुहोस्।
25. वीररसको अभिव्यञ्जनाका दृष्टिले 'महाराणा प्रताप' र 'पृथ्वीराज चौहान' महाकाव्यको तुलनात्मक समीक्षा गर्नुहोस् ?

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - II

21. आधुनिकताको अवधारणाका कसीमा लीलबहादुर क्षत्रीको 'बसाइँ' उपन्यासको मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।
22. बीसौं शताब्दीको अन्तिम चरणको भारतीय नेपाली उपन्यास लेखनका विशेषताहरू चिनाउनुहोस्।
23. ध्रुवचन्द्र गौतमका उपन्यासमा पाइने वक्रोक्तिप्रधान शैलीको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस्।
24. विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाका औपन्यासिक कृतिहाश्मा अन्तर्निहित जीवन-दर्शन सोदाहरण चिनाउनुहोस्।
25. शिवकुमार राईको उपन्यासकारिताको मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - III

21. समस्यामूलक नाटकका सैद्धान्तिक विशेषता के के हुन्? शास्त्रीय नाटकभन्दा यो कुन दृष्टिले भिन्नै किसिमको हुन्छ?
22. नाटककार मोतीराम भट्टलाई कवि मोतीराम भट्टसित दाँजेर मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।
23. नाटककारका रूपमा भीमनिधि तिवारीले गरेको ठोस योगदान के हो? स्पष्ट पारेर लेख्नुहोस्।
24. नाट्य तत्वका रूपमा द्वन्द्व को परिचय दिएर नाटककार बालकृष्ण समको "भीमसेन को अन्त्य"- मा पाइने द्वन्द्व विधानको समीक्षा गर्नुहोस्।
25. मनबहादुर मुखियाका नाटकहरूमा अभिव्यक्त जीवन दृष्टिको मौलिकताको पारख गर्नुहोस्।

निर्विकल्प (ऐच्छिक) - IV

21. आधुनिक भाषाविज्ञानमा 'द्विचर विरोध' - को अवधारणा कसले प्रतिपादन गरेका हुन्? यस अवधारणाको सोदाहरण व्याख्या गर्नुहोस्?
22. भाषा-योजनाका प्रमुख पक्षहरूको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस्।
23. शिव-सूत्रलाई पाणिनीय 'अष्टाध्यायी' - को भूमिका मान्न सकिन्छ? तर्क सम्मत उत्तर लेख्नुहोस्।
24. भाषा-अध्ययनतर्फ पाणिनि पूर्वकालमा भएका कार्यहरूको विवेचना प्रस्तुत गर्नुहोस्।
25. प्रकार्यपरक भाषाविज्ञानका प्रणेता को हुन्? प्रकार्यपरक भाषाविज्ञानका सैद्धान्तिक मान्यताहरू सोदाहरण चिनाउनुहोस्।

SECTION - IV

खण्ड – IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics.

(40x1=40 marks)

यस खण्डमा **चालीस** (40) अङ्कको एउटा निबन्धात्मक प्रश्न छ। तल दिइएका विषयहरू मध्येबाट कुनै एउटा छानेर लगभग एकहजार (1000) शब्दमा निबन्ध लेख्नुहोस्।

(40x1=40 अंक)

26. (अ) नेपाली क्रियापदको रूपायन प्रणाली।

अथवा

(आ) समकालीन भारतीय नेपाली कथाको स्वरूप र प्रवृत्ति।

अथवा

(इ) उत्तर-आधुनिकतावाद र नेपाली कविता।

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	**Marks Obtained**	**Question Number**	**Marks Obtained**	**Question Number**	**Marks Obtained**	**Question Number**	**Marks Obtained**
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....